

ประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการการจัดให้มีการตรวจสอบ
และการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าถั่วเขียว*

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าขาออก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมาตรฐานสินค้า ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐานถั่วเขียว จัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

๑.๑ การจัดให้มีการตรวจสอบแต่ละวันให้กระทำได้ในระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๒.๓๐ นาฬิกา การจัดให้มีการตรวจสอบนอกเวลาดังกล่าวจะกระทำได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสำนักงานมาตรฐานสินค้าหรือสำนักงานสาขา

๑.๒ สถานที่ที่จัดให้มีการตรวจสอบต้องอยู่ในท้องที่หรือเขตที่สำนักงานมาตรฐานสินค้า ได้ประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่หรือเขตที่จะจัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าถั่วเขียวได้

๑.๓ สถานที่ที่จัดให้มีการตรวจสอบต้องมีแสงสว่างพอเพียงที่จะทำการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าได้

๑.๔ ให้มีการแสดงเครื่องหมายเพื่อให้เห็นว่าสินค้ามาตรฐานถั่วเขียวที่จะจัดให้มีการตรวจสอบนั้นเป็นสินค้าที่ทำหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายในทางการค้าขาออก ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

๑.๕ สินค้ามาตรฐานถั่วเขียวที่จัดให้มีการตรวจสอบขึ้นก่อนตรวจปล่อยตามที่ระบุในข้อ ๒.๑ ให้จัดแยกไว้เป็นกองตามชนิดและชั้น กองละไม่เกิน ๑,๐๐๐ เมตริกตัน

การจัดให้มีการตรวจสอบขึ้นก่อนตรวจปล่อยจะกระทำเมื่อเก็บสินค้าอยู่ในคลังสินค้าหรือที่เก็บสินค้าเรียบร้อยแล้ว หรือจะกระทำขณะลำเลียงสินค้าเข้าเก็บในคลังสินค้าหรือที่เก็บสินค้าก็ได้ แต่ในกรณีที่สภาพของคลังสินค้าหรือสถานที่เก็บสินค้าไม่อำนวยให้ชักตัวอย่างได้โดยสะดวกหรือทั่วถึง ให้จัดให้มีการตรวจสอบขณะลำเลียงเข้าเก็บในคลังสินค้าหรือที่เก็บสินค้า

สำหรับกรณีและผู้ซื้อได้ทำความตกลงกับผู้ส่งออกเกี่ยวกับสภาพการบรรจุหุ้มห่อหรือวัตถุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อเป็นอย่างอื่น เช่น กระจกที่ทอด้วยเส้นใยสังเคราะห์หรือถุงพลาสติกหรือถุงกระดาษเหนียวหรืออย่างอื่นที่จะเสียหายเมื่อชักตัวอย่างจะจัดให้มีการตรวจสอบขึ้นก่อนตรวจปล่อยในขณะทำการบรรจุ (Supervised packing) ก็ได้

* ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม ๑๐๓ ตอนที่ ๑๘๕ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๕

ข้อ ๒. ให้ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานสินค้าดำเนินการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าถั่วเขียว แยกเป็น ๒ ขั้นตอน คือ การตรวจสอบขั้นก่อนตรวจปล่อยและการตรวจสอบขั้นตรวจปล่อยและให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

๒.๑ การตรวจสอบขั้นก่อนตรวจปล่อย

๒.๑.๑ ในกรณีเป็นสินค้าบรรจุกระสอบปอ ให้ชักตัวอย่างจากกระสอบรอบกองไม่น้อยกว่า ๓ ด้าน คือ ด้านบนของกอง ๑ ด้าน กับด้านข้างอีกไม่น้อยกว่า ๒ ด้าน โดยชักตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวนกระสอบทั้งหมดในกอง

ในกรณีที่ไม้อาจชักตัวอย่างโดยวิธีการดังกล่าวข้างต้นได้ เนื่องจากสภาพการบรรจุหุ้มห่อหรือวัสดุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อเป็นกระสอบที่ทอด้วยเส้นใยสังเคราะห์ หรือถุงพลาสติก หรือถุงกระดาษเหนียวหรืออย่างอื่นที่ผู้ซื้อได้ทำความตกลงกับผู้ส่งออก ให้ชักตัวอย่างจากกระสอบหรือภาชนะบรรจุไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะบรรจุทั้งหมด ด้วยวิธีการเปิดปากถุงหรือผ่าปากกระสอบหรือภาชนะบรรจุสินค้าที่สุ่มมาจากกองสินค้าหรือให้ชักตัวอย่างจากทุก ๆ กระสอบหรือภาชนะบรรจุในขณะที่ทำการบรรจุ (Supervised packing) พร้อมทั้งตรวจสอบการบรรจุหุ้มห่อ ตลอดจนวัสดุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อ และดำเนินการตามข้อ ๒.๒.๓

๒.๑.๒ ในกรณีที่เป็นสินค้าไม่บรรจุกระสอบหรือภาชนะบรรจุอย่างอื่นให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างจากส่วนที่ลึกลงไปจากผิวกองไม่น้อยกว่า ๐.๕ เมตร รอบ ๆ กองสินค้า แต่ละจุดที่อยู่ข้างเคียงกันมีระยะห่างกันในรัศมีไม่เกิน ๒ เมตรและให้ชักตัวอย่างแต่ละจุดไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม

๒.๑.๓ ในกรณีที่จัดให้มีการชักตัวอย่างขณะลำเลียงสินค้าเข้าเก็บในคลังสินค้าหรือที่เก็บสินค้า ให้ชักตัวอย่างเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ ถ้าเป็นสินค้าบรรจุกระสอบปอ ให้ชักตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของจำนวนกระสอบปอ ถ้าเป็นสินค้าบรรจุกระสอบอย่างอื่นหรือภาชนะบรรจุอย่างอื่น ให้ชักตัวอย่างไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะดังกล่าว ที่ทำการลำเลียงเข้าเก็บในคลังสินค้าหรือที่เก็บสินค้า

ถ้าเป็นสินค้าไม่บรรจุกระสอบหรือภาชนะบรรจุอย่างอื่นที่บรรจุอยู่ในยานพาหนะ ให้ชักตัวอย่างจากยานพาหนะที่บรรจุทุกหน่วยยานพาหนะ ให้ได้ตัวอย่างมีปริมาณใกล้เคียงกันและหน่วยละไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม

๒.๑.๔ นำตัวอย่างสินค้ามาตรฐานถั่วเขียวแต่ละกองที่ชักได้ตาม ๒.๑.๑ หรือ ๒.๑.๒ หรือ ๒.๑.๓ แล้วแต่กรณี มาคลุกเคล้าให้ทั่วกัน ทอนจนเหลือ ๖ ส่วน แต่ละส่วนมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม นำตัวอย่างแต่ละส่วนบรรจุในถุงหรือภาชนะที่สามารถป้องกันการเปลี่ยนแปลงสภาพตัวอย่างได้ ผนึกสลากแสดงวัน เดือน ปี และปริมาณสินค้าที่ชักตัวอย่าง แล้วให้ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า และผู้จัดให้มีการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าหรือผู้แทนที่อยู่ในขณะชักตัวอย่างลงลายมือชื่อกำกับไว้ ทำตราประทับปากถุงหรือภาชนะและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นลงลายมือชื่อกำกับไว้ที่คาบรอยผนึกปากถุงหรือภาชนะอีกครั้งหนึ่ง มอบตัวอย่างดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่รับมอบตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ในกรณีที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ ให้ทำตัวอย่างตามวิธีการดังกล่าวเพียง ๔ ส่วน ส่งมอบตัวอย่างดังกล่าวให้ผู้ทำการค้าขาออก ๑ ส่วน และนำส่งสำนักงานมาตรฐานสินค้า ๓ ส่วน

๒.๑.๕ ประทับ ปิด หรือผูกติดตรา แผ่นป้าย หรือสติกเกอร์ แสดงวัน เดือน ปี ที่ชักตัวอย่างและปริมาณสินค้ากองที่ชักตัวอย่าง แล้วทำตราประทับกองสินค้ามาตรฐานถั่วเขียวที่ได้ชักตัวอย่างไว้แล้วนั้น ในลักษณะที่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการรักษาสินค้านั้นมิให้ถูกเพิ่มเติม สับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงได้

๒.๒ การตรวจสอบขั้นตรวจปล่อย

๒.๒.๑ สินค้าที่จะทำการตรวจปล่อยได้ต้องเป็นสินค้าที่ปรากฏผลการตรวจสอบตัวอย่างขั้นก่อนตรวจปล่อยว่าถูกต้องตามมาตรฐาน หรือในกรณีที่มีการซื้อขายตามตัวอย่างหรือเงื่อนไขต้องปรากฏผลการตรวจสอบว่ามีคุณภาพไม่ต่ำกว่าตัวอย่างหรือเงื่อนไขที่ผู้ซื้อได้ตกลงไว้

๒.๒.๒ ให้ตรวจสอบการบรรจุหุ้มห่อ ตลอดจนวัตถุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อ พร้อมทั้งชักตัวอย่างถั่วเขียวไว้ทุก ๆ กระสอบ แต่ในกรณีที่สภาพการบรรจุหุ้มห่อหรือวัตถุที่ใช้ในการบรรจุหุ้มห่อไม่อาจชักตัวอย่างทุก ๆ กระสอบหรือภาชนะบรรจุได้เช่น กรณีบรรจุในกระสอบที่ทอด้วยเส้นใยสังเคราะห์หรือถุงพลาสติกหรือถุงกระดาษเหนียวหรืออย่างอื่นที่ผู้ซื้อได้ทำความตกลงกับผู้ส่งออก ให้สุ่มกระสอบหรือภาชนะบรรจุสินค้าที่กำลังตรวจปล่อยเป็นระยะ ๆ และเปิดปากกระสอบหรือภาชนะบรรจุเพื่อชักตัวอย่างแต่ทั้งนี้จะต้องมีปริมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะบรรจุทั้งหมด ในแต่ละคำร้องขอให้ออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า

สำหรับกองสินค้าที่ได้ดำเนินการตรวจสอบในขณะที่ทำการบรรจุ (Supervised packing) แล้วไม่ต้องตรวจสอบและชักตัวอย่างซ้ำอีก เว้นแต่กองสินค้านั้นเก็บไว้นานเกินกว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ตราประทับกองสินค้าไว้ครั้งแรก ให้สุ่มกระสอบหรือภาชนะบรรจุจากกองสินค้าไม่เกินร้อยละ ๒ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะบรรจุทั้งหมด เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสินค้าตามข้อ ๒.๒.๑ อีกครั้งหนึ่ง

๒.๒.๓ ในระหว่างการตรวจสอบ ให้สุ่มตัวอย่างให้ได้ตัวอย่างรวมกันไม่น้อยกว่า ๐.๕ กิโลกรัม จากกอง ณ จุดที่กำลังตรวจปล่อยทุก ๆ ๕๐ เมตริกตันที่ขนออกไป แล้วตรวจสอบความชื้น สำหรับเมล็ดสีบ เมล็ดแตก เมล็ดเสีย เมล็ดที่ถูกแมลงทำลาย เมล็ดถั่วเขียวอื่น เมล็ดถั่วชนิดอื่น วัตถุอื่น และขนาดเมล็ดถั่วเขียวที่เหลือค้างอยู่บนตะแกรงให้ตรวจสอบทุก ๆ ๑๐๐ เมตริกตันที่ขนออกไปแล้ว

๒.๒.๔ ให้ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานสินค้านำรักษาตัวอย่างที่ชักไว้ในขณะตรวจสอบตาม ๒.๒.๒ วรรคแรก ในลักษณะที่สามารถป้องกันการเพิ่มเติมสับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงได้

๒.๒.๕ การตรวจสอบน้ำหนัก

ให้ชั่งน้ำหนักสินค้าบรรจุกระสอบหรือภาชนะบรรจุอย่างอื่นเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนกระสอบหรือภาชนะบรรจุที่จะพึงออกใบรับรองมาตรฐานสินค้า

ในกรณีที่เป็นสินค้าไม่บรรจุกระสอบหรือภาชนะบรรจุอย่างอื่น ให้ตรวจสอบน้ำหนักเต็มจำนวนที่จะพึงออกไปรับรองมาตรฐานสินค้า

๒.๒.๖ เมื่อตรวจสอบมาตรฐานสินค้าตาม ๒.๒.๒ ตามคำร้องขอให้ออกไปรับรองมาตรฐานสินค้าแต่ละคำร้องขอแล้ว ให้จัดทำตัวอย่างที่ได้ชักไว้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และส่งมอบให้ผู้มีหน้าที่รับมอบคั่งที่ระบุไว้ใน ๒.๑.๔

ในกรณีที่ผู้ทำการค้าขาออกซึ่งสินค้ามาตรฐานแจ้งความประสงค์จะขอให้ออกไปรับรองผลการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า หรือผลการวิเคราะห์ตัวอย่างเป็นตอน ๆ ตามปริมาณที่ตรวจสอบเสร็จตามที่แจ้งความประสงค์ไว้ โดยไม่ต้องรอให้การตรวจสอบครบถ้วนตามคำร้องขอให้ออกไปรับรองมาตรฐานสินค้า ให้จัดทำตัวอย่างหนึ่งตัวอย่างต่อสินค้าที่ได้ตรวจสอบแล้วเสร็จตามปริมาณที่แจ้งความประสงค์ไว้ก็ได้

ในกรณีที่ได้ดำเนินการตรวจสอบในขณะที่ทำการบรรจุ (Supervised packing) ผลวิเคราะห์ตัวอย่างตามคำร้องขอให้ออกไปรับรองมาตรฐานสินค้าแต่ละคำร้องขอให้อนุโลมตามผลวิเคราะห์ตัวอย่างขึ้นก่อนตรวจปล่อย โดยไม่ต้องจัดทำตัวอย่างอีก

๒.๒.๗ ในกรณีที่ต้องบรรจุทุกสินค้าที่ได้รับการตรวจสอบไปขนถ่าย ณ ท่าเรือซึ่งอยู่ห่างไกลจากสถานที่ที่จัดให้มีการตรวจสอบ ให้ทำตราประทับสินค้าที่บรรจุอยู่ในยานพาหนะนั้นไว้ในลักษณะที่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการป้องกันการเพิ่มเติมสับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงไว้จนกว่าจะเริ่มขนถ่าย

๒.๒.๘ เมื่อสิ้นเวลาการตรวจสอบในแต่ละวัน และการจัดให้มีการตรวจสอบนั้นยังไม่แล้วเสร็จ หรือในกรณีที่มีการตรวจสอบแล้วเสร็จ แต่ยังมีสินค้าที่ได้ชักตัวอย่างขึ้นก่อนตรวจปล่อยหลงเหลืออยู่อีก และผู้จัดให้มีการตรวจสอบประสงค์จะจัดให้มีการตรวจสอบขึ้นตรวจปล่อยซึ่งสินค้านั้นในครั้งต่อไป ให้ทำตราประทับกองสินค้าที่เหลืออยู่นั้นในลักษณะที่สามารถใช้เป็นหลักฐานในการป้องกันการเพิ่มเติมสับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงไว้ด้วย

ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๒๕

(ลงชื่อ) ร้อยตำรวจเอกสุรรัตน์ โอสถานุเคราะห์

(สุรรัตน์ โอสถานุเคราะห์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์